

ANESTESIA JA LEIKKAUKSEN JÄLKEINEN KIVUNHOITO

Olet tulossa anestesia- ja leikkausosastolle toimenpiteeseen. Ennen toimenpidettä kaikille potilaille laitetaan laskimokanyyli ja elintoimintojen tarkkailua varten tarvittavat tarkkailulaitteet.

Anestesiassa voidaan käyttää yleisanestesiaa, puudutusta tai sedaatiota, anestesiamenetelmä päätetään yhdessä anestesia lääkäriin kanssa.

ANESTESIAMENETELMÄT

Yleisanestesia

Yleisanestesiassa potilas nukutetaan yleensä laskimokanyylin kautta annettavalla nukutusaineella. Jos sinulla on ollut pahoinvointia aikaisempien anestesioiden yhteydessä tai sinulla on herkästi matkapahoinvointia, siitä on syytä mainita anestesia lääkäriin.

Puudutuksia

Spinaalipuudutusta käytetään alaraajojen ja lantion alueen leikkauksissa. Puudutusneula viedään lannerangan alueella selkäydinkanavaan potilaan maatesa kyljellään, joskus myös istuen, puudute laitetaan selkäydinnesteeseen.

Puudutuksen laitton yhteydessä mahdollisesti ilmaantuvista tuntemuksista on heti huomautettava. Yleensä kyse on vaarattomasta hermoärsytyksestä. Puudutus aiheuttaa muutaman tunnin tunnottomuuden/kivuttomuuden ja jalkojen liikkumattomuuden.

Epiduraalipuudutusta käytetään pääasiassa nykyisin kivunhoidossa suuremmissa, esim. keuhko-, suolisto-, kohdun poisto- ja verisuonileikkauksissa. Epiduraalikatetri asetetaan ennen nukutusta paikallispuudutuksessa selkänikamien väliin tasolle, joka vastaa leikattavan alueen tuntohermotuksesta. Puudute/kipulääkeseosta annostellaan pumpun avulla tarvittaessa useita päiviäkin.

Johto- tai hermopunos (plexus) - puudutus. Leikkaus voidaan tehdä pelkästään puudutuksessa tai puudutusta voidaan käyttää kivunhoitona. Esimerkkejä:

Olkapää-, jalkaterä-, nivustyräleikkaukset.

Paikallispuudutusta käytetään pienissä toimenpiteissä, kuten esimerkiksi rannekanavan avaukset, ihomuutosten poistot. Anestesian lisänä paikallispuudutusta voidaan käyttää kivunhoitona, esimerkiksi polviproteesien asennus, haavapuudutukset.

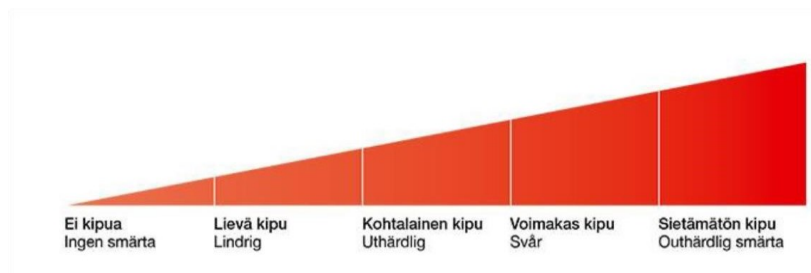
Sedaatio

Sedaatiolla tarkoitetaan rauhoittavaa lääkitystä tai kevyttä nukutusta. Sitä käytetään puudutusten yhteydessä tai pienissä toimenpiteissä tai tutkimuksissa sekä lapsilla että aikuisilla.

Kivunhoito

Kipua arvioidaan säännöllisesti ja sen voimakkuutta mitataan eri tavoin. Kivun voimakkuuden arvioinnissa voidaan käyttää numeraalista asteikkoa 0–10, jolloin 0 tarkoittaa ettei kipua ole lainkaan ja 10 tarkoittaa sietämättömän kovaa kipua.

Kipua voidaan arvioida myös kipukiilan avulla. Potilas merkitsee itse sen kohdan, joka kuvaa hänen kivun voimakkuuttaan.

Kipua voidaan kuvata ja arvioida myös sanallisesti:

- Ei kipua
- Lievä kipu
- Kohtalainen kipu
- Voimakas kipu
- Sietämätön kipu

Tavoitteena on, että kipu on korkeintaan lievää tai numeraalisesti arvioituna 3–4.

Yhteinen tavoitteemme on edistää toipumistasi tehokkaan kivunlievityksen avulla.

Sairaalassa toimii myös akuutin kivun hoitaja, johon saat tarvittaessa yhteyden henkilökunnan kautta.

Hyvää toipumista!

Etelä-Karjalan hyvinvointialue

Kirjaamo

Valto Käkelän katu 3

53130 Lappeenranta

Vaihde 05 352 000

etunimi.sukunimi@ekhva.fi

www.ekhva.fi